

ضربه به سر

آسیب های وارده به سر (سیستم عصبی مرکزی) می تواند باعث بروز مشکلات عمده ای در عملکرد جسمی و روحی گردد.

انواع صدمات به سر

۱- آسیب به پوست سر (پارگی ، جراحت ؛ و خونریزی زیر پوست همراه با تورم و کبودی)

۲- شکستگی جمجمه

۳- صدمات بافت مغز (صدمات داخل جمجمه)

❖ صدمات ناشی از ضربه ی مغزی خطرناکترین شکل

صدمات سر می باشد.

شایعترین علت آن تصادفات رانندگی ، خشونت ، سقوط از بلندی است .

بهترین راه مقابله با صدمات مغزی پیشگیری از آن است.

نشانه ها

تهوع ، استفراغ ، سردرد ، سرگیجه ، تاری دید و خواب آلودگی ، هم اندازه نبودن مردمکها، تشنج ، ضعف اندامها ،

کاهش هوشیاری ، کبودی اطراف چشم ها و پشت گوش ها ،فراموشی، خونریزی از گوش و بینی ، اشکال در صحبت کردن و کلمات نامفهوم .

روش تشخیصی:

۱- از روی علایم ظاهری

۲- انجام رایوگرافی ساده (عکس سر) به ندرت

۳- سی تی اسکن یا MRI که خونریزی های داخل مغزی را نشان می دهد .

درمان:

❖ درمان بستگی به وسعت ضایعه دارد . در جراحات ساده و زخم های سطحی پوست پس از انجام بخیه ، بیمار چند ساعت تحت نظر می ماند .

❖ در صدمات شدید پس از انجام تستهای تشخیصی ، بیمار چندین روز تحت مراقبت قرار می گیرد و یا حتی ممکن است در بخش مراقبتهای ویژه بستری شود .

((**نکته خیلی مهم:** هر بیمار ضربه به سر چنین فرض می شود که صدمه نخاع گردنی دارد مگر خلاف آن ثابت شود . هدف تمام درمانها حفظ هموستاز مغز و جلوگیری از آسیب ثانویه مغز است .))

مراقبت از بیمار دچار ضربه به سر پس از ترخیص:

❖ ۲۴ ساعت اول پس از ضربه به سر از نظر بروز علایم بسیار مهم است . لذا بهتر است حتما یک فرد قابل اطمینان در کنار بیمار بماند و مراقب ظاهر شدن علایم هشدار باشد .

❖ اگر بیمار خواب است هر یک ساعت یکبار بیمار را بیدار کنید (به مدت ۸ ساعت)

❖ برای تسکین درد از مسکن های معمولی مانند استامینوفن طبق دستور پزشک استفاده کنید (در صورت عدم کاهش درد با استامینوفن به پزشک اطلاع دهید)

❖ در صورت داشتن جراحت در قسمتی از بدن حداکثر یک روز در میان پانسمان آنرا تعویض کنید و در زمان تعیین شده توسط پزشک جهت کشیدن بخیه ها مراجعه نمایید .

❖ برای جلوگیری از آسیب های احتمالی نرده های کنار تخت با پارچه یا اسفنج نازک پوشانده شود .

❖ در ۸ ساعت اول فقط به بیمار مایعات دهید .

❖ در چند روز اول از مصرف غذاهای سنگین خودداری کنید.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی خراسان شمالی
بیمارستان پورسینا

صدمات سر

Head Trauma

واحد آموزش به بیمار و سلامت همگانی

با آرزوی سلامتی

آدرس وب سایت بیمارستان :
nkums.ac.ir/category/15413

میزان تحمل فعالیت :

در آسیب های متوسط :

بیمار به مدت دو روز بستری می گردد .

در آسیب شدید سر :

تا یک هفته پس از آسیب سر از برگشتن بیمار به سر کار و انجام فعالیت های روزمره خودداری کنید .

برای کاهش فشار داخل جمجمه :

❖ بیمار در وضعیت خوابیده به پشت و تنه در وضعیت ۳۰ درجه (نیمه نشسته) قرار گیرد .

❖ از انجام ورزشهای کششی، سرفه و عطسه ، پاک کردن شدید بینی و زور زدن خودداری کنید .

❖ از وارد شدن استرس به بیمار خودداری کنید.

هشدار: در صورت بروز هریک از علائم زیر سریعاً به

اورژانس مراجعه کنید :

عدم تعادل در راه رفتن	تهوع و استفراغ	سردردو سرگیجه یا سردی که به مسکن پاسخ ندهد / تاری دید و ضعف بینایی
فراموشی	تب	اختلال در ضربان قلب
تشنج	تنگی نفس	ادامه خونریزی و ترشح خونابه ای از گوش و بینی

❖ برای پیشگیری از آسیبهای ثانویه (برگشت غذا از معده به مری) ۳۰ الی ۶۰ دقیقه پس از صرف غذا در وضعیت نشسته باقی بمانید .

❖ خارج شدن از بستر به تدریج و با کمک انجام گیرد .

❖ در چند روز اول از ورزش های سنگین و فعالیتهایی که احتمال ضربه به سر وجود دارد خودداری کنید .

❖ در صورت آسیب شدید و دستور پزشک مبنی بر استراحت در بستر ، فعالیت به صورت تغییر وضعیت در بستر و انجام ورزش ها در محدوده حرکتی مفاصل توصیه می شود.

❖ جهت جلوگیری از زخم بستر از تشک مواج استفاده شود و بیمار مرتب تغییر وضعیت داده شود (درمورد بیماران که به هر دلیلی دچار کاهش یا عدم فعالیتهای بدنی و تحرک شده اند)

❖ جهت جلوگیری از اختلال خواب ، محیطی آرام

و بدون صدا با روشنایی کم فراهم کنید.

❖ در صورت نیاز به استفاده طولانی مدت از دارو ، قبل از اتمام داروها به پزشک مراجعه کنید .